

İtiraz Eden (Davacı) : TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
Vekili : Av. Emre Baturay Altınok
Üsküp Cad. (Çevre Sok.) No:22/7 Çankaya/ANKARA
Karşı Taraf (Davalı) : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
Yeşilirmak Sk. No:16 - Demirtepe/ANKARA
Vekilleri : Av. Aynur Yaman Işık
Av. Hüsnüye Akdoğan Görmez - Aynı adreste -

İstemin Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 30.4.2010 günlü, E:2010/11 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedirler.

Danıştay Tetkik Hakimi Gülhan Akyüz'ün Düşüncesi: İtirazın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül Kurt'un Düşüncesi: İtiraz dilekçesinde ileri sürülen nedenler Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kararın kaldırılmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, itirazın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanan ve 16.5.2009 günlü, 27230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin (f), (g), (l) ve (ö) bentlerinin, 6. maddesinin, 8. maddesinin 1. fıkrasının, 9. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının, geçici 1. maddesinin ve bu maddelerin iptali halinde diğer maddelerin de uygulanma olanağı kalmayacağından Yönetmeliğin tamamının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 30.4.2010 günlü, E:2010/11 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedirler.

Anayasa'nın 124. maddesinde, "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmüne yer verilmiştir.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun görev ve yetkilerinin düzenlendiği 6. maddesinin (ğ) bendinde, "Telsiz sistemlerinin belirlenen tekniklere ve usullere uygun olarak kurulmasının ve çalıştırılmasının

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/639

Watt'ın üzerinde olan diğer sabit elektronik haberleşme cihazlarının kurulması ve işletilmesi esnasında, ortamda oluşan elektromanyetik alan şiddetinin limit değerlere uygunluğunun belirlenmesi, ölçüm yöntemleri ve denetlenmesi ile ilgili esasları kapsadığı vurgulanmıştır.

Davacılar tarafından, öncelikle, baz istasyonlarının çevre ve insan sağlığı üzerinde meydana getirdiği olumsuz etkilerin bilindiği ve bu durumun yargı kararlarıyla da kabul edildiği, bu nedenle insanlardan uzak, meskun mahal dışında kurulması gerektiği belirtilerek, baz istasyonlarının kurulumuna izin veren ve yönlü antenlerin arka yüzeyi için güvenlik mesafesi hesabının yapılmayacağı yönünde hüküm getiren Yönetmeliğin hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

Dava konusu Yönetmelikle yapılan düzenlemeden önce bu alanda 12.7.2001 günlü ve 24460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "10 Khz-60 GHz Frekans Bandında Çalışan Sabit Telekomünikasyon Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddeti Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Ölçüm Yöntemleri ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik" hükümleri uygulanmaktaydı ve bu dönemde bir bina üzerinde kurulu bulunan baz istasyonunun kaldırılması yolunda yapılan başvurunun reddine ilişkin işlem ile baz istasyonu için verilen güvenlik sertifikasının iptali istemiyle açılan bir davada, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 3.4.2008 günlü, E:2005/3419, K:2008/966 sayılı kararında, Yönetmeliğe göre verilen "Telekomünikasyon Kurum Güvenlik Sertifikası"nın, baz istasyonunun limit değerlere uygun olup olmadığının tespitine yönelik olduğu, ancak istasyonun sadece limit değerlerin altında olmasının çevreye zararlı olmayacağı anlamına gelmediğinden, kurulacak baz istasyonunun çevresindeki bina ve diğer yaşam alanlarıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiği; buna göre dava konusu baz istasyonunun öncelikle meskun mahalde kurulmasının gerekli olup olmadığının, meskun mahal dışında kurulması halinde aynı çalışma veriminin alınıp alınmayacağı, meskun mahalde kurulması halinde ise insan sağlığına zarar verip vermeyeceğinin yaptırılacak bilirkişi incelemesi ile tespitinin gerekeceği gerekçesine yer verilmiştir.

Bu nedenle öncelikle Kurulumuzun değinilen kararında yer alan gerekçe ışığında dava konusu Yönetmeliğin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56. maddesinde "*Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir...*" denilmektedir.

Anayasa'nın 56. maddesiyle herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu belirtilerek, bu hakkı korumanın yine devletin ve vatandaşların ödevi olduğu vurgulanmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/639

Dava konusu Yönetmelikle yapılması öngörülen düzenlemeler, Anayasa ile Devlete verilen görevlerin yaşama geçirilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır. Anayasa ile Devlete verilen görevlerin yerine getirilmesi, belli bir plan ve program çerçevesinde gözetim ve denetim ile gerçekleştirilebilir. Anayasa'da yer alan "sağlıklı ve dengeli çevre" kavramına, doğal güzelliklerin korunduğu, kentleşme, sanayileşme ve teknolojik gelişmenin getirdiği hava ve su kirlenmesinin önlenildiği bir çevre kadar, belli bir plan, program ve bilimsel çalışmaya göre düzenlenmiş çevrenin de gireceği kuşkusuzdur.

Yukarıda da değinildiği gibi cep telefonları için kurulan baz istasyonları hakkında mevzuatın son derece kısıtlı olması nedeniyle uygulamada karşılaşılan sorunlar büyük ölçüde yargı içtihatları ile çözümlenmeye çalışılmıştır. Oysa ki; sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı dikkate alınarak öncelikle baz istasyonlarının meskun mahalde kurulmalarının gerekli olup olmadığı, kurulmaları halinde haiz olmaları gereken koşulların neler olduğu gibi hususlarda bilimsel çalışmalarla desteklenen bir düzenlemeye gereksinim bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, dava konusu Yönetmeliğin hazırlanması aşamasında yeterli bilimsel bir çalışmanın yapılmadığı ve Yönetmeliğin dava konusu edilen hükümlerinin düzenleme amacının da yine yeterli bilimsel verilerle açıklanamadığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, insanın sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı ile doğrudan ilgisi bulunan dava konusu Yönetmeliğin hazırlanması esnasında ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınmasının yanı sıra üniversite, sivil toplum kuruluşları ve gerekirse uluslararası kuruluşlarla birlikte yapılacak bilimsel bir çalışma sonucuna göre düzenleme yapılması gerekirken salt ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alınmasıyla yetinilerek yapılan düzenlemede hukuka uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davacının itirazının KABULÜ ile Danıştay Onüçüncü Dairesinin 30.4.2010 günlü, E:2010/11 sayılı kararının kaldırılmasına, dava konusu Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulmasına, 30.9.2010 gününde oybirliği ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu

Danıştay Başkanvekili
Sinan Yörükoğlu

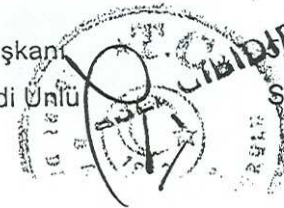
10. Daire Başkanı
Mehmet Ünlüçay

6. Daire Başkanı
Bekir Aksoylu

2. Daire Başkanı
Kamuran Erbuğa

11. Daire Başkanı
Ahmet Hamdi Ünlü

12. Daire Başkanı
Salih Er

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
YD İtiraz No : 2010/639

12. Daire Başkanı
A. Çetin Zöngür

8. Daire Başkan V.
Dr. Tacettin Şimşek

5. Daire Üyesi
Günay Erden

5. Daire Üyesi
Esen Erol

5. Daire Üyesi
Mustafa Kılıçhan

2. Daire Üyesi
Ayfer Özdemir

8. Daire Üyesi
Alaattin Öğüş

6. Daire Üyesi
Levent Artuk

12. Daire Üyesi
Zeynep Kavlak

8. Daire Üyesi
Sıddık Yıldız

10. Daire Üyesi
Nüket Yoklamacıoğlu

8. Daire Üyesi
Atıl Üzelgün

6. Daire Üyesi
Tülin Özgenç

12. Daire Üyesi
Erkan Cantekin

10. Daire Üyesi
Emin Celalettin Özkan

2. Daire Üyesi
Nurben Ömerbaş

11. Daire Üyesi
M.Temel Koçaklar

12. Daire Üyesi
Mevlüt Çetinkaya

10. Daire Üyesi
Kemal Bilecen

11. Daire Üyesi
Emel Cengiz

6. Daire Üyesi
Asuman Yet

2. Daire Üyesi
Yüksel Öztürk

11. Daire Üyesi
Nevzat Özgür

A/B- 25.11.2010 - 25.11.